

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
SARAJEVO

PRIJEDLOG

U R E D B A
O MJERAMA ZAŠTITE FINANCIJSKIH INSTITUCIJA

Sarajevo, veljača 2009.

Temeljem članka 31. stavak 3. Zakona o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH, broj: 78/08), na prijedlog federalnog ministra unutarnjih poslova, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donosi:

UREDBU

O MJERAMA ZAŠTITE FINACIJSKIH INSTITUCIJA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovom se Uredbom uređuju: mjere zaštite finacijskih institucija koje posluju gotovinom i dragocjenostima na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Članak 2.

Mjere zaštite iz članka 1. ove Uredbe su mjere koje se poduzimaju radi zaštite osoba i imovine finacijskih institucija, i to:

- 1) zaštite osoba;
- 2) zaštite objekata u kojima se obavlja poslovanje gotovinom i dragocjenostima;
- 3) zaštite prijevoza i prijenosa gotovine i dragocjenosti i
- 4) zaštite podataka pribavljenih primjenom mjera zaštite.

Članak 3.

Odredbe ove Uredbe ne primjenjuju se na prostorije, objekte i zaposlenike finacijskih institucija koje zaštićuju policijske agencije u Bosni i Hercegovini i druga tijela uprave u Federaciji.

Članak 4.

Finacijske institucije koje koriste mjere zaštite predviđene ovom Uredbom su: banke, mjenjačnice, mikrokreditne fondacije, lutrije, pošte i kladionice.

Članak 5.

Mjere zaštite finacijskih institucija ostvaruju se sukladno Zakonu o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine, «Službene novine Federacije BiH», broj: 78/08 (u daljnjem tekstu: Zakon), i to:

1. fizičkom zaštitom;
2. tehničkom zaštitom;
3. zajedničkom primjenom fizičke i tehničke zaštite.

Tehnička sredstva i oprema za sprečavanje protupravnih radnji usmjerenih prema finansijskim institucijama ili osobama koje posluju gotovinom i dragocjenostima moraju zadovoljavati odgovarajuće Europske norme (EN) i posjedovati odgovarajuće CE i/ili RoHS certifikate.

II. KATEGORIZACIJA FINANCIJSKIH INSTITUCIJA PREMA NAČINU OSTVARIVANJA UVJETA ZAŠTITE

Članak 6.

Financijske institucije, njihove poslovne jedinice i poslovna mjesta svrstavaju se prema načinu ostvarivanja uvjeta zaštite u sljedeće kategorije:

- I. kategorija – banke, poslovnice banaka, štedionice, pošte, poslovnice pošta;
- II. kategorija – mjenjačnice, lutrije, poslovnice lutrija, mikrokreditne fondacije, kladionice;
- III. kategorija – bankomati.

Članak 7.

Mjere zaštite iz članka 5. ove Uredbe koje se odnose na zaštitu osoba, novca i dragocjenosti finansijskih institucija ostvaruju se u objektima u kojima se odvija poslovanje gotovinom i dragocjenostima, pri poduzimanju radnji vezanih uz prijevoz i tijekom prijevoza gotovine i dragocjenosti, te pri prijenosu gotovine i dragocjenosti.

Članak 8.

Financijske institucije štite se primjenom sljedećih mjera zaštite:

- 1. protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma;
- 2. protuprepadnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma;
- 3. neprekidnog videonadzora s mogućnošću pohranjivanja videozapisa;
- 4. pregrađivanjem radnog prostora zaposlenika neprobojnim pregradama u visini etaže i protuprovalnim vratima od prostora koji su dostupni strankama i drugim osobama;
- 5. drugi oblici tehnike zaštite i
- 6. fizička zaštita.

Mjere zaštite iz stavka 1. ovoga članka su minimalne mjere zaštite kojima se štite finansijske institucije.

Članak 9.

Federalni ministar unutarnjih poslova će u roku od 90 dana od dana donošenja ove Uredbe odrediti, sukladno standardima Bosne i Hercegovine, međunarodnim, posebnim i prihvaćenim pravilima struke o mjerama zaštite iz članka 8. stavak 1. toč. 1, 2, 3. i 5. ove Uredbe, uređaje i opremu koji se mogu rabiti za zaštitu finansijskih institucija.

Financijske institucije dužne su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe donijeti opći akt kojim će propisati primjenu mjera zaštite iz članka 8. ove Uredbe.

Članak 10.

Protuprovalni i protuprepadni sustav iz članka 8. stavak 1. toč. 1. i 2. ove Uredbe moraju biti spojeni sa središnjim dojavnim sustavom agencije za zaštitu ljudi i imovine ili službe unutarnje zaštite, a ukoliko postoje tehničke mogućnosti, nadležno ministarstvo unutarnjih poslova odredit će prioritete koji mogu biti uvezani na njegov dojavni sustav.

Razinu balističke zaštite neprobojnosti stakla samostalno odabire pravna osoba odnosno vlasnik, s tim što najniža razina mora pružiti zaštitu od ispaljenog projektila, kalibra 9 x 19 mm.

Neprobojnost stakla dokazuje se odgovarajućim bh. normama, a u nedostatku tih normi, primjenjuju se odgovarajuće međunarodne norme, odnosno druge specijalizirane norme i prihvaćena pravila struke.

Članak 11.

Financijske institucije I. kategorije dužne su u objektima u kojima posluju gotovinom i dragocjenostima osigurati mjere zaštite iz članka 8. stavak 1. toč. 1, 2, 3, 5. i 6. ove Uredbe.

Financijske institucije II. kategorije dužne su osigurati mjere zaštite iz članka 8. stavak 1. toč. 1. i 2. ove Uredbe, a ukoliko je pohranjeno 200.000,00 KM i više novca, i mjere zaštite iz toč. 3. i 6.

Financijske institucije iz stavka 2. ovoga članka mogu umjesto protuprovalnog sustava iz članka 8. stavak 1. točka 1. instalirati neprekidan videonadzor uz obvezu pohranjivanja videozapisa sukladno članku 8. stavak 1. točka 3. ove Uredbe.

Članak 12.

Financijske institucije I. i II. kategorije, njihove poslovne jedinice i poslovna mjesta u kojima je zaposleno do pet zaposlenika, a koji neposredno rukuju gotovinom ili dragocjenostima ili ako se u njihovoj poslovnoj jedinici, mjestu i objektu nalazi iznos do 200.000,00 KM, ne moraju ispunjavati mjere zaštite iz članka 8. stavak 1. točka 6. ove Uredbe ukoliko ispunjavaju uvjete propisane člankom 8. stavak 1. točka 4. ove Uredbe.

U slučaju kada se u objektu nalazi preko 200.000,00 KM, moraju ispunjavati uvjete propisane člankom 8. stavak 1. točka 6. ove Uredbe.

Članak 13.

Financijske institucije u objektu u kojem se nalazi središnji trezor moraju obavljati neprekidan oblik zaštite sukladno članku 5. stavak 1. točka 3. ove Uredbe.

Financijske institucije u objektu u kojem se nalazi trezor moraju obavljati neprekidan oblik zaštite sukladno članku 5. stavak 1. točka 2. ove Uredbe.

Uplatno-isplatno mjesto financijskih institucija mora biti zaštićeno sukladno članku 8. stavak 1. toč. 1. i 3. ove Uredbe.

Na uplatno-isplatnom mjestu financijskih institucija ne može se nalaziti sef.

Financijske institucije mogu u priručnim kasama imati količine novca u iznosima utvrđenim aktom financijske institucije.

Članak 14.

Financijske institucije koje prometuju gotovinom putem bankomata (III. kategorija) dužne su osigurati sljedeće mjere zaštite:

- 1) instalirati komunikacijsku mrežu za neprekidan nadzor veze bankomata s dojavnim centrom;
- 2) instalirati alarm otvorenih vrata trezorskog dijela bankomata;
- 3) instalirati neprekidan videonadzor uz obvezu pohranjivanja videozapisa.

Mjere iz stavka 1. ovoga članka su minimalne mjere zaštite za prometovanje gotovinom putem bankomata.

III. PRIJEVOZ I PRIJENOS GOTOVINE I DRAGOCJENOSTI

Članak 15.

Prijevoz gotovine i dragocjenosti financijske institucije obavljaju blindiranim vozilom.

Minimalni iznos gotovine i dragocjenosti koji financijske institucije obvezatno prevoze vozilom iz stavka 1. ovoga članka je 200.000,00 KM.

Vozilo iz stavka 1. ovoga članka mogu imati agencije za zaštitu ljudi i imovine (u daljnjem tekstu: agencije) i unutarnje zaštitarske službe financijskih institucija (u daljnjem tekstu: zaštitarske službe).

Vozilo iz stavka 1. ovoga članka obilježava se simbolom agencije ili zaštitarske službe i opremljeno je sukladno ovoj Uredbi.

Odobrenja za obavljanje prijevoza gotovine i dragocjenosti vozilom iz stavka 1. ovoga članka izdaje Federalno ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 16.

Vozilo iz članka 15. ove Uredbe mora biti izvedeno tako da postoje najmanje dva odvojena prostora (prostor za vozača i pratitelja, te prostor za teret), kao i da razina zaštite odgovara balističkim zahtjevima utvrđenim europskim standardom E.1063 B3 i priznatim pravilima tehničke prakse.

Pregrada koja odvaja prostore iz stavka 1. ovoga članka u blindiranom vozilu mora biti jednake razine zaštite kao i samo vozilo.

Članak 17.

Vozilo iz članka 15. stavak 1. ove Uredbe opremljeno je:

1. sustavom tehničke zaštite koji sprečava neovlašteni ulazak u vozilo, otkriva, bilježi i dojavljuje pokušaj neovlaštenog ili nasilnog ulaska u vozilo;
2. sustav videonadzora prostora u kojem se nalazi teret, posade vozila, smjer kretanja vozila i prostora iza vozila;
3. telekomunikacijski sustav, i to:
 - a) radiotelefonom (javni telekomunikacijski sustav) i
 - b) sustav mobilne i prijenosne radioveze (telekomunikacijski sustav za vlastite potrebe);
4. sredstvo za gašenje požara, sukladno propisima koji se odnose na zaštitu od požara;
5. sigurnosnim spremnikom ili torbom za prijenos novca.

Članak 18.

Posadu vozila iz članka 15. ove Uredbe čini vozač i najmanje jedan zaštitar, koji moraju imati certifikat za obavljanje poslova fizičke zaštite i biti naoružani vatrenim oružjem kratke cijevi, s tim što jedan član posade može imati oružje dugačke cijevi.

U vozilu u kojem se prevozi novac i dragocjenosti može biti i predstavnik financijske institucije za koju se obavlja prijevoz i osiguranje novca i dragocjenosti koji nije zaštitar.

Članak 19.

Iznimno od članka 15. ove Uredbe, prijevoz gotovine i dragocjenosti u iznosu do 200.000,00 KM može se obavljati u vozilu u kojem je ugrađena sigurnosna kasa, odnosno spremnik koji se rabi za stavljanje novca ili druge vrijednosti s odgovarajućim sustavom tehničke zaštite.

Prijevoz gotovine i dragocjenosti iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati agencije i zaštitarske službe.

Tijekom prijevoza novca i dragocjenosti u vozilu iz stavka 1. ovoga članka obvezna je pratnja najmanje jednog naoružnog zaštitara.

Članak 20.

Prijenos gotovine i dragocjenosti financijske institucije obavlja se u spremniku za prijenos gotovine i dragocjenosti.

U spremniku iz stavka 1. ovoga članka može se prenositi gotovina i dragocjenosti u iznosu do 100.000,00 KM.

Ukupna težina spremnika iz stavka 1. ovoga članka i predmeta koji se njime prenose ne smije biti veća od 15 kg.

Članak 21.

Prijenos gotovine i dragocjenosti pomoću spremnika iz članka 20. ove Uredbe obavlja se uz osiguranje s najmanje jednim zaštitarom.

Spremnik iz članka 20. ove Uredbe ne smije biti mehanički vezan za osobu koja nosi spremnik.

Osoba koja nosi spremnik može nositi samo jedan spremnik.

Članak 22.

Spremnik iz članka 20. ove Uredbe izvodi se tako da svojom konstrukcijom sprečava nasilno otvaranje i otuđenje sadržaja, a pokušaj nasilnog otvaranja dojavljuje zvučnim, svjetlosnim ili drugim tehničkim signalom.

Članak 23.

Iznimno od odredaba članka 21. ove Uredbe, prijenos gotovine i dragocjenosti u iznosu do 10.000,00 KM može obavljati: poštar, kurir, blagajnik ili drugi zaposlenik financijske institucije.

Za prijenos novca iz stavka 1. ovoga članka obvezna je primjena sustava za dojavu prepada s pripadajućim GPS-sustavom ili drugim sustavom tehničke zaštite koja će biti određena propisom iz članka 31. stavak 2. Zakona o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 78/08).

Članak 24.

Odobrenje iz članka 15. stavak 5. ove Uredbe izdaje se na zahtjev agencije ili zaštitarske službe.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, prilaže se sljedeće:

- 1) odobrenje za rad ovlaštene agencije, odnosno suglasnost za akt o ustrojavanju unutarnje zaštitarske službe;
- 2) dokaz o upisu u sudski registar agencije ili dokaz o osnivanju unutarnje zaštitarske službe kod pravne osobe;
- 3) dokaz o posjedovanju blindiranog vozila, propisane razine zaštite predviđene ovom Uredbom;
- 4) dokaz o posjedovanju propisanih sredstava za gašenje požara, odgovarajuće kvalitete;
- 5) dokaz o posjedovanju propisanog javnog telekomunikacijskog sustava;
- 6) odobrenje nadležnog ministarstva veza o planu telekomunikacija za vlastite potrebe i dodjeli frekvencija za UKV radijsku mrežu i
- 7) podatke o odgovornoj osobi i osobi angažiranoj na poslovima zaštite u agenciji ili zaštitarskoj službi.

Članak 25.

Pravna osoba koja ima ustrojenu vlastitu unutarnju službu za obavljanje poslova zaštite svoje imovine, objekata i prostora, može imati blindirano vozilo koje će rabiti za prijevoz gotovine i dragocjenosti pravne osobe.

Odredbe čl. od 15. do 25. ove Uredbe na odgovarajući se način primjenjuju i na pravnu osobu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 26.

Za utvrđivanje uvjeta iz članka 24. ove Uredbe, federalni ministar imenuje povjerenstvo.

Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka čine dva zaposlenika Federalnog ministarstva i stručnjaka tehničke struke.

Članak 27.

Federalno ministarstvo oduzet će odobrenje iz članka 15. stavak 5. ove Uredbe u sljedećim slučajevima:

- 1) ako se utvrdi da su u obavljanju poslova pratnje i osiguranja novca i drugih dragocjenosti učinjeni teži propusti u poštovanju zakona i ove Uredbe;
- 2) ako agencija ili zaštitarska služba prestane obavljati djelatnost fizičke zaštite;
- 3) ako prestanu postojati koji od uvjeta temeljem kojih je izdano odobrenje.

IV. ČUVANJE I RASPOLAGANJE PODACIMA PRIBAVLJENIM SREDSTVIMA TEHNIČKE ZAŠTITE

Članak 28.

Podaci pribavljeni sredstvima tehničke zaštite koji se odnose na mjere zaštite utvrđene ovom Uredbom čuvaju se na mediju na kojem su pohranjeni najmanje 30 dana, koji se štite sukladno odredbama posebnoga zakona.

V. EVIDENCIJE

Članak 29.

Federalno ministarstvo vodi evidenciju izdanih odobrenja iz članka 15. stavak 5. ove Uredbe.

Pravna osoba kojoj je izdano odobrenje iz članka 15. stavak 5. ove Uredbe vodi evidenciju o svim poslovima obavljenim na temelju odobrenja.

Članak 30.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- 1) ako instalira neprobojna stakla (članak 10. stavak 2) suprotno utvrđenim i propisanim normama (članak 8. stavak 1. točka 4);
- 2) koja ne donese opći akt u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe, kojim će propisati primjenu mjere zaštite (članak 9. stavak 2);
- 3) koja ne instalira protuprovalni i protuprepadni sustav zaštite s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma (članak 10);
- 4) koja za središnje trezore i trezore ne posjeduje neprekidan kombinirani oblik zaštite (članak 13. st. 1. i 2);
- 5) koja ne zaštiti uplatno-isplatio mjesto protuprepadnim sustavom s centraliziranom dojavom i videonadzorom (članak 13. stavak 3);
- 6) koja ne instalira mjere zaštite iz člana 14. ove uredbe;
- 7) ako prijevoz gotovine i dragocjenosti u iznosu višem od 200.000,00 KM ne obavlja blindiranim vozilom (članak 15. st. 1. i 2);
- 8) ako obavlja prijevoz novca i dragocjenosti vozilom agencije ili unutarnje zaštitarske službe koje nije opremljeno sukladno članku 17. stavak 1. i ne osigura pratnju naoružanog zaštitara sukladno članku 18. ove uredbe;
- 9) koja pri prijenosu gotovine i dragocjenosti ne rabi propisani spremnik za prijenos novca i dragocjenosti ili koja gotovinu i dragocjenosti prenosi bez osiguranja pratnje zaštitara (članak 21. stavak 1);
- 10) koja rabi spremnik za prijenos novca i dragocjenosti koji ne ispunjava propisane uvjete ili prenosi gotovinu i dragocjenosti u iznosu višem od 100.000,00 KM (članak 20. stavak 2. i čl. 21. i 22);
- 11) koja podatke pribavljene sredstvima tehničke zaštite ne sačuva i pohrani u roku od 30 dana (članak 28. stavak 1);

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 2.000,00 KM.

Članak 31.

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

- 1) ako pri prijevozu gotovine i dragocjenosti vozilima za prijevoz novca i dragocjenosti sukladno čl. od 15. do 25. ove Uredbe ne rabi ili nepravilno rabi uređaje i tehničke naprave koji su mu na raspolaganju za siguran prijevoz novca i dragocjenosti;
- 2) ako ne rabi propisani spremnik za prijenos novca i dragocjenosti ili koja gotovinu i dragocjenosti prenosi bez pratnje zaštitara (članak 21);
- 3) koja podatke pribavljene sredstvima tehničke zaštite ne sačuva i pohrani u propisanom roku (članak 28);

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

Financijske institucije koje posluju gotovinom i dragocjenostima dužne su osigurati minimalne mjere zaštite osoba, novca i dragocjenosti sukladne odredbama ove Uredbe u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 33.

Stupanjem na snagu ove Uredbe prestaje primjena Pravilnika o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/02).

Članak 34.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

V. broj: _____/09
_____ 2009. godine
Sarajevo

P R E M I J E R
Dr. Nedžad Branković

OBRAZLOŽENJE

I. ZAKONSKA OSNOVA

Zakonska osnova za donošenje Uredbe o mjerama zaštite finansijskih institucija sadržana je u članku 31. stavak 3. Zakona o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 78/08), kojim je određeno da će Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog federalnog ministra unutarnjih poslova, donijeti propis kojim će odrediti mjere zaštite finansijskih institucija.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE UREDBE

Radi pružanja veće zaštite finansijskim institucijama, nužno je donijeti propis kojim bi se predvidjele minimalne mjere zaštite koje finansijske institucije trebaju imati kako bi se spriječili napadi na osoblje finansijskih institucija i na njihovu imovinu.

Također, iskustva su pokazala da je nužno jedinstveno odrediti uređaje i opremu koju bi za svoju zaštitu rabile finansijske institucije.

Na sličan je način i u susjednim zemljama reguliran način zaštite finansijskih institucija.

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Člankom 1. određeno je da se predmetnom Uredbom uređuju mjere zaštite finansijskih institucija koje posluju gotovinom i dragocjenostima u Federaciji BiH.

Člankom 2. određen je pojam mjera zaštite finansijskih institucija, a to su mjere koje se poduzimaju radi zaštite osoba i imovine finansijskih institucija.

Člankom 3. određene su finansijske institucije na koje se ne primjenjuje ova Uredba, a to su finansijske institucije koje zaštićuju policijske agencije u BiH i druga tijela uprave u Federaciji, budući da je za određene finansijske institucije koje se nalaze na prostoru Federacije BiH osigurana zaštita koju pružaju policijske agencije u Bosni i Hercegovini (Centralna banka BiH, koju zaštićuje SIPA) koje obavljaju poslove zaštite sukladno drugim propisima (Zakon o policijskim službenicima u Bosni i Hercegovini i drugi zakonski i podzakonski propisi), odnosno poslove zaštite određenih finansijskih institucija ne obavljaju agencije za zaštitu ljudi i imovine ili unutarnje zaštitarske službe, već policijske agencije na koje se ne primjenjuje Zakon o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine, kao i propisi kojima su osnovane policijske agencije.

Člankom 5. određeno je da se mjere zaštite finansijskih institucija ostvaruju sukladno Zakonu o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine u vidu fizičke, tehničke zaštite.

Člankom 6. razvrstane su finansijske institucije, njihove poslovne jedinice i poslovna mjesta u tri kategorije, prema načinu ostvarivanja uvjeta zaštite.

U prvu kategoriju svrstane su: banke, poslovnice banaka, štedionice, pošte, poslovnice pošta, budući da se radi o ustanovama u kojima se obavlja poslovanje gotovinom i dragocjenostima u velikom iznosu i koje su u najvećem broju slučajeva predmetom napada. U drugu kategoriju svrstane su: mjenjačnice, lutrije, poslovnice lutrija, mikrokreditne fondacije i kladionice, jer se u navedenim finansijskim institucijama prometuje gotovinom i dragocjenostima u manjim količinama i samim time su manji izvor napada u odnosu na finansijske institucije prve kategorije i razina

njihove zaštite je drukčija od razine zaštite finansijskih institucija prve kategorije. U treću su kategoriju svrstani bankomati, kao objekti koji banke rabe u svome poslovanju.

Člankom 7. propisano je da se mjere zaštite iz članka 5. ove Uredbe ostvaruju u objektima u kojima se odvija poslovanje gotovim novcem i dragocjenostima pri poduzimanju radnji vezanih uz prijevoz i tijekom prijevoza gotovine i dragocjenosti, te pri prijenosu gotovine i dragocjenosti.

Člankom 8. propisane su mjere zaštite kojima se finansijske institucije štite, i to mjerama tehničke zaštite (protuprovalnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma, protuprepadnog sustava s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma, neprekidnog videonadzora s mogućnošću pohranjivanja videozapisa, pregradnjom radnog prostora zaposlenika neprobojnim pregradama u visini etaže i protuprovalnim vratima od prostora koji su dostupni strankama i drugim osobama, drugi oblici tehnike zaštite) i fizičkom zaštitom. Mjere zaštite navedene u članku 8. ove Uredbe su minimalne mjere zaštite kojima se štite finansijske institucije.

Člankom 9. propisano je da će federalni ministar unutarnjih poslova odrediti, sukladno standardima Bosne i Hercegovine, međunarodnim, posebnim i prihvaćenim pravilima struke, mjere zaštite iz članka 8. stavak 1. toč. 1., 2., 3. i 5. ove Uredbe, uređaje i opremu koji se mogu rabiti za zaštitu finansijskih institucija. Imajući u vidu stalni napredak tehničke zaštite, odnosno postojanje sofisticiranih uređaja koji daju bolji sustav zaštite, potrebno je pratiti razvoj tehničke zaštite tako što će se odrediti uređaji i oprema koje finansijske institucije moraju posjedovati, odnosno ugraditi.

Na ovaj će način biti nadvladan problem s kojime se susreću policijske agencije na terenu, a to je da se iz zapisa koje je sačinila kamera ili drugi uređaj ne mogu utvrditi provalnici ili napadači finansijskih institucija, jer su rabljeni uređaji bili slabi, odnosno nisu posjedovali zadovoljavajuće kvalitete.

Također, ovim se člankom obavezuju finansijske institucije na donošenje i općeg akta kojim će propisati primjenu mjera zaštite iz članka 8. ove Uredbe.

Člankom 10. određena je obveza spajanja protuprovalnog i protuprepadnog sustava iz članka 8. stavak 1. toč. 1. i 2. ove Uredbe s centralnim dojavnim sustavom agencije za zaštitu ljudi i imovine ili službe unutarnje zaštite, a ukoliko postoje tehničke mogućnosti, nadležno ministarstvo unutarnjih poslova odredit će prioritete koji mogu biti uvezani na njegov dojavni sustav. Na taj način se postiže veća razina zaštite i odgovornost agencije koju je angažirala finansijska institucija na poslovima zaštite.

Također je određeno da razinu balističke zaštite neprobojnosti stakla samostalno odabire pravna osoba, odnosno vlasnik, s tim što najniža razina mora pružiti zaštitu od ispaljenog projektila, kalibra 9 x 19 mm, jer je navedena razina zaštite standardna i istovjetna je međunarodnim standardima koji se odnose na razinu balističke zaštite.

Člancima 11, 12, 13. i 14. uređene su minimalne mjere zaštite koje finansijske institucije I, II. i III. kategorije moraju posjedovati. Utvrđene mjere zaštite određene su na temelju iznosa pohranjenog novca u objektu finansijske institucije.

Člankom 15. definirano je da se prijevoz gotovine i dragocjenosti finansijske institucije u iznosu od 200.000,00 KM i više obavlja blindiranim vozilom, a mogu ga imati agencije za zaštitu ljudi i imovine i unutarnje zaštitarske službe finansijskih institucija koje dobiju odobrenja od Federalnog ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje prijevoza gotovine i dragocjenosti.

Način i postupak prijevoza novca i dragocjenosti uređen je Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje

tih poslova („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/02), a kojim je određeno da agencije i unutarnje zaštitarske službe kod pravnih osoba mogu obavljati prijevoz novca i drugih dragocjenosti samo blindiranim vozilom, odnosno vozilom koje je opremljeno i namijenjeno prijevozu novca i drugih dragocjenosti. Također, navedenim je Pravilnikom određeno da se novac i druge dragocjenosti mogu prevoziti blindiranim vozilom samo na temelju izdanog posebnog odobrenja od federalnog ministra unutarnjih poslova.

Navedeni članak u cijelosti je sukladan odredbama Pravilnika o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova.

Člancima 16, 17, 18, 24. i 26. uređena su pitanja koja se odnose na sastav posade blindiranog vozila za prijevoz novca i dragocjenosti te opremu koju navedeno vozilo treba posjedovati, sadržaj zahtjeva za izdavanje odobrenja i imenovanje povjerenstva koje će utvrditi uvjete iz članka 24. i usklađena su s Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinom izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova.

Člankom 19. omogućeno je da se, iznimno od članka 15. ove Uredbe, prijevoz gotovine i dragocjenosti u iznosu do 200.000,00 KM može obavljati vozilom u kojem je ugrađena sigurnosna kasa, odnosno spremnik koji se rabi za stavljanje novca ili druge vrijednosti s odgovarajućim sustavom tehničke zaštite, uz obvezatnu pratnju najmanje jednog naoružanog zaštitara.

Na ovaj je način omogućeno obavljanje prijevoza i manjeg iznosa novca i dragocjenosti i vozilom koje ne posjeduje tehničku zaštitu predviđenu ovom Uredbom.

Navedeno je izuzeće utemeljeno na procjeni financijskih institucija i rješenja koja su predviđena u susjednim zemljama.

Člancima 20, 21, 22. i 23. određen je način prijenosa novca pješice, u spremniku, do iznosa od 100.000,00 KM, a do iznosa 10.000,00 KM može se obavljati putem kurira, poštara itd.

Navedene odredbe također su usklađene s Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova, kojim je reguliran način prijenosa novca spremnikom.

Člankom 25. omogućeno je pravnim osobama koje imaju ustrojenu vlastitu unutarnju službu za obavljanje poslova zaštite svoje imovine, objekata i prostora da za prijevoz gotovine i dragocjenosti kojima raspolaže pravna osoba mogu imati blindirana vozila za svoje potrebe.

Odredba članka 25. proizlazi iz članka 26. Zakona o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine, kojim je određeno da poslove fizičke zaštite novčanih trezora, pratnje, osiguranja novca i prijevoza novca, vrijednosnih papira i dragocjenosti mogu obavljati agencije ili unutarnje službe iz članka 38. ovoga Zakona, koje uz odobrenje za rad dobiju posebno odobrenje Federalnog ministarstva.

Također, Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova regulirana je i obveza pravnih osoba koje nisu financijske institucije - da za prijevoz gotovine i dragocjenosti rabe blindirano vozilo koje mora imati odgovarajuću opremu.

Spomenuti je Pravilnik donesen na temelju odredbe članka 21. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 50/02), u kojem nije dana pravna osnova za njegovo donošenje. Sadržaj odredaba iz članka 21. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine sličan je članku 26. Zakona o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 78/08), kojim također nije predviđeno donošenje propisa kojim bi se regulirao način prijevoza i prijenosa novca i dragocjenosti.

Iako se ovom Uredbom reguliraju financijske institucije, smatramo potrebnim njome regulirati i način prijevoza novca i pravne osobe koje nisu financijske institucije, pri tome imajući u vidu količinu gotovine koju prevoze (supermarketi, benzinske crpke i dr.) i pored nepostojanja pravne osnove kojom bi bile obuhvaćene i pravne osobe koje nisu financijske institucije.

Razlog za reguliranje načina prijevoza gotovine i dragocjenosti za vlastite potrebe pravnih osoba koje nisu financijske institucije jest taj što je predmetno pitanje već regulirano propisom za koji nije postojala pravna osnova za njegovo donošenje u Zakonu o agencijama zaštitu ljudi i imovine, a čija je primjena prestala donošenjem Zakona o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine.

Također je predviđeno da se odredbe koje se odnose na izdavanje odobrenja za prijevoz novca i dragocjenosti blindiranim vozilom na odgovarajući način primjenjuju i na pravne osobe koje rabe blindirano vozilo za prijevoz novca i dragocjenosti za svoje potrebe.

Člankom 27. utvrđeno je pravo Federalnog ministarstva na oduzimanje odobrenja iz članka 15. stavak 5. ove Uredbe, kao i slučajevi kada se izdano odobrenje oduzima.

Člankom 28. definirana je obveza financijskih institucija ili agencija čuvanja podataka pribavljenih sredstvima tehničke zaštite koji se odnose na mjere zaštite utvrđene ovom Uredbom, na mediju na kojem su pohranjeni najmanje 30 dana, koji se štite se sukladno odredbama posebnoga zakona.

Člankom 29. određena je obveza vođenja evidencija Federalnog ministarstva unutarnjih poslova i pravnih osoba o izdanim odobrenjima za prijevoz gotovine i dragocjenosti blindiranim vozilom.

Budući da člankom 48. Zakona o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine nije predviđeno vođenje evidencije o izdanim odobrenjima za prijevoz gotovine i dragocjenosti blindiranim vozilom, to je bilo potrebno predvidjeti ovom Uredbom kojom se regulira i način izdavanja odobrenja za prijevoz gotovine i dragocjenosti blindiranim vozilom.

Člancima 30. i 31. određene su kazne za financijske institucije i odgovorne osobe u financijskim institucijama koje su sukladne članku 11. stavak 6. Zakona o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 31/06).

Člankom 32. određena je obveza financijskih institucija koje posluju gotovinom i dragocjenostima osiguranja minimalnih mjera zaštite osoba, novca i dragocjenosti sukladnih odredbama ove Uredbe u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Člankom 33. određeno je da stupanjem na snagu ove Uredbe prestaje primjena Pravilnika o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/02), donesenom na temelju članka 21. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 50/02).

Također je člankom 65. stavak 2. Zakona o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine određeno da će se primjenjivati propisi koji su se primjenjivali

do dana stupanja na snagu Zakona o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine do donošenja novih propisa, odnosno propisa predviđenih Zakonom o agencijama i unutarnjim službama za zaštitu ljudi i imovine. Kako se predmetnom Uredbom regulira materija koja je uređena Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova, ovom je Uredbom potrebno staviti izvan snage propis donesen na temelju zakona čija je primjena prestala, jer valjanim Zakonom nije predviđeno donošenje Pravilnika o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova.

IV. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ove Uredbe nisu potrebna novčana sredstva koja treba izdvojiti iz proračuna Federacije BiH.